

sygdomsbegrebet & sygdomsklassifikation

- er [svær depression] en sygdomstilstand?

HVAD? HVEM

- hvordan kan [svær depression] diagnosticeres?

medicin 4. semester

metodelære/
videnskabsteori **F14**

ekstern lektor Elise Schiøler

sygdomsbegrebet & sygdomsklassifikation

- er [svær depression] en sygdomstilstand? HVAD? HVEM
- hvordan kan [svær depression] diagnosticeres?

medicin 4. semester

metodelære/
videnskabsteori **F14**

ekstern lektor Elise Schiøler

tak for nul

fx

Er [svær depression] en sygdomsenhed?

- er [svær depression] en sygdomstilstand?
vedr SYGDOMSBEGREBET
- hvis 'ja', hvorledes kan den diagnosticeres?
vedr KLASSIFIKATION

omsbegr nsklassifikation

- er [svær depression] en sygdom

- hvordan kan [svær depression] diagnosticeres?

symptomdefinerede sygdomme
patologisk definerede sygdomme
etiologisk definerede sygdomme

patologisk definerede sygdomme

interesser

viden

symptomdefinerede sygdomme - entydigt defineret
- syndromer
patoanatomisk definerede sygdomme
ætiologisk definerede sygdomme

eres?

sygdomsdefinerende faktorer

- lidelse
- uønsket adfærd
- fysiologisk dysfunktion

klassifikationsbestemmende faktorer

interesser

behandling? forebyggelse? forskning? organisation?

viden

symptomer. patogenese. ætiologi.

[veldefineret]

TO TOLKNINGER AF TEORETISKE BEGREBER

realistisk/naturalistisk

[svær depression] udgør en sygdomsenhed,
hvis tilstanden udgør en NATURLIG KLASSE, dvs.
hvis:

- 1) sygdomsbilledet er ENTYDIGT
- 2) sygdomsbilledet er FORKLARET på samme måde i
hvert tilfælde
- 3) tilstanden adskiller sig KVALITATIVT fra andre
tilstande

nominalistisk/instrumentalistisk

[svær depression] udgør en sygdomsenhed,
hvis vi finder det passende,
og er veldefineret, hvis definitionen er anvendelig

Klassifikationsbestimmung

•
interesser

behandlung? forebyggelse? forskning? organisation?

viden

symptomer. patogenese. ætiologi.

symptomdefinerede sygdomme - entydigt defineret
- syndromer
patoanatomisk definerede sygdomme
ætiologisk definerede sygdomme

eres?

sygdomsdefinerende faktorer

- lidelse
- uønsket adfærd
- fysiologisk dysfunktion

[veldefineret]

TO TOLKNINGER AF TEORETISKE BEGREBER

realistisk

nhed,

KLASSE dvs

nomi

[svær depress

hvis vi finder

realistisk/naturalistisk

[svær depression] udgør en sygdomsenhed,
hvis tilstanden udgør en NATURLIG KLASSE, dvs
hviss

- 1] symptombilledet er ENTYDIGT
- 2] symptombilledet er FORKLARET på samme måde i
hvert tilfælde
- 3] tilstanden adskiller sig KVALITATIVT fra andre
tilstande

eret]

KE BEGREBER

nominalistisk/instrumentalistisk

[svær depression] udgør en sygdomsenhed,
hvis vi finder det passende,
og er veldefineret, hvis definitionen er anvendelig

DSM-IV og DSM-5

Diagnostic & Statistical Manual

– tilstræbt ateoretisk of mental disorders

– diagnosticerer ud fra selvrapporterede symptomer

– ingen biologiske markører

omsbegr nsklassifikation

- er [svær depression] en sygdom

- hvordan kan [svær depression] diagnosticeres?

symptomdefinerede sygdomme
patologisk definerede sygdomme
etiologisk definerede sygdomme

patologisk definerede sygdomme

interesser

viden

pause

er [drapetomani] en sygdom?

sygdomsdefinerende faktorer

- lidelse
- uønsket adfærd
- fysiologisk dysfunktion

[drapetomani]

- en ubændig trang til at løbe væk

symptomer: utilfredshed og vrangvilje

årsager: for lidt eller for megen omsorg

forebyggelse: mad, varme og sikkerhed

behandling: pisk

- evt amputation af tæer

sygdomsdefinerende faktorer

- lidelse
- uønsket adfærd
- fysiologisk dysfunktion

sygdomsdefinerende faktorer

- lidelse
- uønsket adfærd
- fysiologisk dysfunktion

naturalisme - værdineutral?

definerer [fysiologisk dysfunktion] relativt til
art, miljø og situation

dvs en tilstand udgør en [fysiologisk dysfunktion], hvis

- den afviger statistisk fra normaltilstanden for den givne art, i den givne situation, OG
- i det aktuelle miljø forringer individets overlevelse eller reproduktion

naturalistisk sygdomsforståelse:
[drapetomani] er en sygdom, hvis tilstand:
1) afviger statistisk fra normaltilstanden for den givne art, i den givne situation, OG
2) forringer organismens overlevelse og/eller reproduktion

lisme - værdineutral?

rer [fysiologisk dysfunktion] relativt til
miljø og situation

dvs en tilstand udgør en [fysiologisk dysfunktion], hviss

- den afviger statistisk fra normaltilstanden for den givne art, i den givne situation, OG
- i det aktuelle miljø forringer individets overlevelse eller reproduktion

naturalistisk sygdomsforståelse:

[drapetomani] er en sygdom, hviss tilstanden

1] afviger statistisk fra normaltilstanden for den givne art, i den givne situation, OG

2] forringer organismens overlevelse og/eller reproduktion

naturalistisk sygdomsforståelse:

[drapetomani] er en sygdom, hviss tilstanden

1] afviger statistisk fra normaltilstanden for den givne art, i den givne situation, OG

2] forringer organismens overlevelse og/eller reproduktion

[drapetomani] er en sygdom, hviss tilstanden

1] afviger statistisk fra normaltstanden for den givne art, i den givne situ

2] forringer organismens overlevelse og/eller reproduktion

problem 1 - primitivt miljøbegreb

problem 2 - konflikt ml de to mål, overlevelse og reproduktion

Kovács' kritik af Boorse

hvis

1. [sundhed] er det ønskede forhold ml krop og miljø, og
2. forholdet ml krop og miljø er usundt, og
3. miljøet kan ændres af mennesker,

så

kan empiri ikke afgøre, hvad der bør ændres: krop eller miljø

[drapetomani] er en sygdom, hviss tilstanden

1] afviger statistisk fra normaltstanden for den givne art, i den givne situ

2] forringer organismens overlevelse og/eller reproduktion

problem 1 - primitivt miljøbegreb

problem 2 - konflikt ml de to mål, overlevelse og reproduktion

- værdineutral?

siologis

normativisme

- anlægger et holistisk syn på menneskelivet, og
- forankrer sygdomsforståelsen i individets **velbefindende** og **funktionalitet** i den givne *sociale kontekst*

Nordenfelts normativisme

[sundhed] er evnen til at opnå

minimal lykke,

under **standard omstændigh**

Nordenfelts normativisme

[sundhed] er evnen til at opnå

minimal lykke,

under standard omstændigheder

status

status

tak for nu!